

UŽDAROJI AKCINĖ BENDROVĖ „GAZIMPEKSAS“

INFORMACIJA VISUOMENEI APIE PAVOJINGĄJĮ OBJEKTĄ

UAB „Gazimpeksas“ Telšių dujų pilstymo stotis, esanti adresu Šiaulių pl. 14, Telšiai, įkurta 1998 m. Telšių miesto pramoniniame rajone, lygioje reljefo vietoje, tarp Mažeikių gatvės ir Šiaulių plento.

UAB „Gazimpeksas“ Telšių dujų pilstymo stotyje sandėliuojamos suskystintos naftos dujos, kurios atvežamos geležinkelio cisternomis, vėliau pilstomos į autocisternas ir gabenamos į įmonės bei klientų degalines. Įmonėje griežtai laikomasi saugos darbe reiklavimų, gerinamos darbo sąlygos. Siekiant mažinti darbuotojų traumų tikimybę ir sergamumą profesinėmis ligomis, įmonėje atliekami profesinės rizikos tyrimai, taikomos rizikos mažinimo ir šalinimo priemonės, darbuotojai aprūpinami asmeninės apsaugos priemonėmis ir darbo rūbais. Įmonėje didelis dėmesys skiriamas profesinei saugai ir sveikatai, saugos darbe mokymams, nelaimingų atsitikimų ir avarijų prevencijai, atliekamų darbų kontrolei.

AVARIJOS TIKIMYBĖ IR GALIMI JOS PADARINIAI ŽMONĖMS IR APLINKAI

Telšių dujų pilstymo stotyje yra sandėliuojama virš 300 tonų suskystintų naftos dujų, tai reiškia, kad pavojingųjų medžiagų kiekis objekte atitinka aukštesnįjį lygį. Suskystintos naftos dujos pasižymi degiomis ir sprogiomis savybėmis. Įvykus avarijai, į aplinkos orą gali išsiskirti naftos produktų garai ir sukelti gaisro bei sprogo pavojų, be to, medžiagos kenksmingos ir pavojingos žmogaus sveikatai ir mus supančiai aplinkai. Techninių avarijų tikimybė egzistuoja visada, tačiau realų pavojų bendrovė stengiasi sumažinti naudodama organizacines ir technines priemones, vykdydama *Didelių pramoninių avarijų prevencijos, likvidavimo ir tyrimo tvarkos aprašo* reikalavimus.

Galimos avarijos:

-SND nutekėjimas;

-gaisras;

-sprogimas.

Šios pavojingos medžiagos, avarijos metu patekusios į aplinką, gali kelti pavojų darbuotojams ir šalia įmonės gyvenantiems bei dirbantiems žmonėms: anglies monoksidas, angliavandeniliai, azoto oksidai bei gaisro metu išsiskiriantys dūmai.

Anglies monoksidas - bespalvės, bekvapės, beskonės, degios ir labai toksiškos dujos. Liaudyje šios dujos žinomos kaip „smalkės“. Išsiskyrus šiai medžiagai, sumažėja žmogaus akių jautrumas, pažeidžiama koordinacija, todėl žmogus gali prarasti sąmonę, gali net ištikti mirtis.

Angliavandenilinės naftos dujos - bespalvės, degios, sprogios ir nuodingos dujos. Lengvai užsidega nuo kibirkščių ir ugnies. Dujos kaupiasi žemesnėse vietose, šuliniuose, rūsiuose. Dujų debesies kontakto su ugnimi ar kibirkštimi metu gali įvykti tūrinis sprogo. Apsinuodijimo požymiai: jaudulys, galvos svaigimas, akių vyzdžių susitraukimai, pulso suretėjimas iki 40-50 kartų per min., pykinimas, seilėtekis, mieguistumas (pasireiškiantis per kelias valandas), galimas sąmonės netekimas.

Azoto oksidai - bespalvės ir praktiškai bekvapės dujos. Išsiskyrus šiai medžiagai, erzinama žmogaus gleivinė, pasireiškia dusinimas, bronchopneumonija, galimas plaučių paralyžius ar net mirtini atvejai.

Gaisro dūmai - kompleksinis įkaitinto oro, kietų ir skystų suspensijų, toksinių dujų, garų, aerozolių mišinys. Pastebėjus dūmus, reikėtų vengti eiti per juos. Dūmų sudėtis yra nenusipėjama, todėl žmogus gali užtrokšti dėl deguonies trūkumo ir apsinuodyti juose esančiais nuodingais aerozoliais. Apsinuodijimo požymiai: viršutinių kvėpavimo takų ir plaučių pabrinkimas, gerklų ir bronchų spazmai, depresinis poveikis centrinei nervų sistemai - kvėpavimo susilpnėjimas, padidintas jautrumas toksinams.

Pirmoji pagalba įkvėpus

Įkvėpus dujų, sudirginama kvėpavimo takų gleivinė, žmogus jaučia svaigulį, galvos skausmą, aptemsta regėjimas. Nukentėjusį reikia nedelsiant išvesti į gryną orą ir suteikti pirmąją pagalbą. Praradusius sąmonę, patogiai paguldyti ir apkloti. Stebėti kvėpavimą ir širdies ritmą. Jei nukentėjusysis nekvėpuoja, daryti dirbtinį kvėpavimą. Jeigu reikia, atlikti širdies masažą. Jei simptomai nepraeina, kuo skubiau kviesti gydytoją.

Žmogaus elgesys įvykus avarijai

- jeigu įmanoma, stengtis išeiti iš pavojingos zonos;

- jeigu nukentėjęs asmuo negali išeiti iš pavojingos zonos, naudojantis asmens apsaugos priemonėmis, įeiti į poveikio zoną ir išnešti nukentėjusįjį. Laikyti nukentėjusįjį šiltai, neleisti judėti.

INFORMAVIMAS IR PATARIMAI GYVENTOJAMS

1. Civilinės saugos sistemos subjektų informavimas

Įvykus avarijai, bus pranešama:

- civilinės saugos sistemos nuolatinės parengties pajėgoms (telefonu);
- bendrovės vadovybei (telefonu);
- Telšių rajono savivaldybės ekstremaliųjų situacijų operacijų centrui (telefonu ir raštu);
- Ekstremaliųjų situacijų komisijos pirmininkui, Savivaldybės administracijos direktoriui (telefonu);
- seniūnijos, kurios gyventojams įvykusios avarijos padariniai gali kelti pavojų jų sveikatai ir gyvybei, seniūnui (telefonu).

2. Gyventojų informavimas

Apie avariją gyventojams ir darbuotojams bus pranešama:

- garsine elektros sirena;
- telefonu;
- žodžiu per pasiuntinius;
- kitomis turimomis ryšio priemonėmis

3. Rekomendacijos gyventojams įvykus avarijai

Siekiant kuo mažesnio avarijos poveikio – žmonių sveikatos sutrikimų, turto praradimo, aplinkos užterštumo, labai svarbu mokėti tinkamai elgtis avarijos atveju.

- Pajutus nemalonų ir vis stiprėjantį cheminių medžiagų kvapą, dėl kurio pradeda skaudėti ir svaigti galva ar pykinti, uždaryti langus, duris, išjungti elektros prietaisus, dujas, apsaugoti kvėpavimo takus panaudojant apsaugos priemones (vatos-marlės raiščius, rankšluosčius, audeklą), odą (paltus, striukes, lietpalčius, galvos apdangalus, pirštines), pasirūpinti gyvūnais, naminių gyvulių, įspėti kaimynus, pasiruošti galimam evakavimui.
- Dėl informacijos apie evakavimą kreiptis į bendrovės UAB „Gazimpeksas“ administraciją (žr.: kontaktai). Evakuojantis naudoti kvėpavimo ir odos apsaugos priemones. Evakavimo maršrutą nurodys policijos ar civilinės saugos darbuotojai. Savarankiškai evakuojantis eiti statmenai vėjo kryptčiai.
- Avarijos atveju besąlygiškai laikytis gelbėjimo darbų vadovo, nuolatinės parengties ir avarinių tarnybų nurodymų.

Vadovaujantis Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2004 m. rugpjūčio 17 d. nutarimu Nr. 966 patvirtintų *Didelių pramoninių avarijų prevencijos, likvidavimo ir tyrimo tvarkos aprašo* reikalavimais, UAB „Gazimpeksas“ Telšių dujų pilstymo stotyje yra parengta saugos ataskaita ir avarijų likvidavimo planas. Susipažinti su šiais dokumentais, o taip pat su pavojingojo objekto paskutinio planinio patikrinimo data, išorės avariniu planu bei daugiau informacijos saugos tema galima gauti:

- PAGD internetiniame puslapyje: <https://pagd.lrv.lt/lt/veiklos-sritys/valstybine-priesgaisrine-prieziura/pavojingieji-objektai/> ;
- savivaldybės internetiniame puslapyje: <https://telsiai.lt/gyventojams/civiline-sauga> ;
- darbo dienomis UAB „Gazimpeksas“ Telšių dujų pilstymo stoties administracijoje.

Kontaktai:

UAB „Gazimpeksas“ Telšių dujų pilstymo stotis

Šiaulių pl. 14, Telšiai

Viršininko tel. +370 444 60 719, +370 444 51 983, mob.tel +370 655 113 97;

Apsaugos tel. +370 444 74255, mob.tel +370 655 387 20.

Informaciją parengė UAB „Gazimpeksas“

Telšių dujų pilstymo stoties

viršininkas Darius Žutautas